

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÎNDIRE ȘI SPIRITUALITATE

SERIE NOUĂ — ANUL I (LXVII), Nr. 9-12   SEPTEMBRIE — DECEMBRIE 1991

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA :   CENTRUL MITROPOLITAN — IAȘI

Bulevardul Ștefan cel Mare Nr. 16 — Iași 6600

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÎNDIRE ȘI SPIRITUALITATE

C U P R I N S U L

LA PRAZNICUL PĂCII

† DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea ! Pastorală la Nașterea Domnului — 1991	3
† PIMEN, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, Pastorală la Nașterea Domnului — 1991	7
† EFTIMIE, Episcopul Romanului și Hușilor, Pastorală la Nașterea Domnului — 1991	10

S T U D I I

Pr. prof. dr. Mircea PĂCURARIU, Istoria Bisericii Ortodoxe Române din Basarabia	15
Pr. prof. dr. Vlorel IONIȚĂ, Evreii pe pămînt românesc sau toleranța la român de-a lungul timpului	50
Pr. prof. Constantin C. COJOCARU, Lupta poporului bulgar pentru independență națională și bisericească în secolul XIX	65
Pr. drd. N. HURJUI, Iacov Antonovici, episcopul Hușilor (1856-1931)	78
Drd. V. CRISTESCU, Mintuire și tămăduire	91
Pr. drd. Gheorghe I. POPA, Binele moral și binele suprem în perspectiva conservării și transfigurării creației	112
Pr. prof. dr. Petre SEMEN, Chemarea profetică în viziunea lui Isaiu	121

PREDICI, MEDITAȚII, CATEHEZE

Pr. prof. dr. Mircea PĂCURARIU, Sfânta Cuvioasa Paraschiva, ocrotitoarea Moldovei	128
Pr. Mihai MOCANU, Despre rolul sfintilor îngeri la săvîrșirea Sfintei Liturghii	131
Pr. C. GRIGORĂȘ, La Dumnezeu toate sunt cu puțință	135
Pr. C. Gr. CIHRIȚA, Despre unitatea în credință	139
Pr. Anton FRUNZĂ, Cateheză la slujba Vecerniei	142

DREAPTA ÎNVĂȚÂTURĂ A BISERICII

Pr. Mihai Gh. VIZITIU, Lucrarea și darurile Sfintului Duh după epistolele I și II Corinteni	144
• Pr. C. Gr. CHIRICA, Lucrarea Sfintului Har în viața credincioșilor după rînduiala Sfintelor Taine și a ierurgiilor	160

(continuare în pag. a III-a a copertel)

P A G I N I P A T R I S T I C E

<i>Sfintul Grigorie Palamas, Mărturisirea credinței ortodoxe Fericitul Augustin, Despre credința în cele nevăzute (Trad. de Gh. BADEA)</i>	167 170
--	------------

T E O L O G I C O N T E M P O R A N I

<i>Nikos A. Nisslott, Pnevmatologia ortodoxă (Trad. de Eduard- George IORGĂ)</i>	177
--	-----

R E L I G I E , C U L T U R Ă , Ș T I U N T Ă

<i>Credința și schimbările sociale (Pr. drd. V. NECHITA) Spiritualitatea bucovineană (Prof. Dragoș NISIOIU) Unitatea de credință (Pr. Matei CORUGĂ) Semnificația mitului peșterii la Platon (Pr. asist. Gheorghe POPA)</i>	182 195 197 204
--	--------------------------

I N S E M N A R I . . . . .

Ion Ionescu de la Brad — clitor de biserică în Grecia (Pr. prof. Radu Mazilu); Moștenirea Movileștilor (Prof. Valeriu Mărleacă); Mănăstirea Suciuța; Mănăstirea Vatra Moldovitei (Vasile M. Demetrescu); † Preotul profesor dr. Mircea Chialda (Pr. Anton Frunza); Preotul Scarlat Porcescu (Pr. Constantin Barnă).	210
--	-----

R E C E N Z I I Ș I N O T E B I B L I O G R A F I C E . . . . .

Revista istorică, serie nouă, tomul 2, nr. 11-12, 1991 (Prot. C. Andrei); <i>Virgil Cândea, Mărturii românești peste hotare.</i> Mică enciclopedie de creații românești și de izvoare despre români în colecții din străinătate vol I, (Albania-Grecia), București, 1991, XXXII + 602 p. cu 102 planșe alb-negru (Pr. V. Nechita); <i>Ion Nistor, Istoria Bucovinei</i> , Editura Humanitas, 1991, 454 p. (Pr. dr. Șt. Stoian).	221
--	-----

C R O N I C A B I S E R I C E A S C Ā

A. — ARHIEPISCOPIA IAȘILOR 227

Visita Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Daniel în Grecia (Arhid. Timotei Aloanel); Lucrările Adunării eparhiale (Arhlm. Mitrofan Bălțuță); Deschiderea anului universitar 1991-1992 la Facultatea de Teologie-Iași; Concert de colinde la Facultatea de Teologie din Iași (Pr. Gh. Petruș).	
--	--

B. — ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR 233

Sfintirea Bisericăi „Schitul Sfintul Daniil Sihastru” M-rea Putna (Ierod. Teofilact Cloboicea); În ajunul Crăciunului la Suceava (Diacon. Vasile M. Demetrescu).	
--	--

C. — EPISCOPIA ROMANULUI ȘI HUȘILOR 236

Lucrările Adunării eparhiale; Slujbe arhierești (Arhtd. Ilie Murărașu).	
--	--

PAGES PATRISTIQUES

<i>Saint Grégoire de Palamas, Témoignage de la croyance orthodoxe</i>	167
<i>Le Bienheureux Augustin, Sur la foi dans l'univers invisible (Traduit par Gh. BADEA)</i>	170

THEOLOGIENS CONTEMPORAINS

<i>Nikos A. Nissiotis, La Pnevmatologie orthodoxe (Trad. par Eduard-George IORGA)</i>	177
---	-----

RELIGION, CULTURE, SCIENCE

<i>Foi et changements sociaux (P. drd. V. NECHITA)</i>	192
<i>La spiritualité en Bucovine (P. Dragoș NISOIU)</i>	195
<i>L'Unité de la foi (P. Matei CORUGĂ)</i>	197
<i>Signification du mythe de la grotte chez Platon (P. asist. Gheorghe POPA)</i>	204

N O T E S .

Ion Ionescu de Brad — fondateur d'église en Grèce (*P. prof. Radu Mazilu*) ; L'Héritage des Movileşti (*Prof. Valeriu Mertciari*) ; Le Monastère de Suceviţa ; Le Monastère de Vatra Moldoviţei (*Vasile M. Demciuc*) ; † P. Professeur dr. Mircea Chialda (*P. Anton Frunză*) ; Le Prêtre Scarlat Porcescu (*P. Constantin Barna*).

COMPTE-RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

Revue historique, nouvelle série, tome 2, nr. 11-12, 1991 (*Prot. C. Andrei*) ; *Virgil Căndeal, Témoignages roumains à l'étranger. Petite encyclopédie de créations roumaines et de renseignements sur les Roumains dans les collections étrangères*, vol. I, (Albanie-Grèce), Bucarest, 1991, XXXII + 602 p. avec 102 planches blanc-noir (*P. V. Nechita*) ; *Ion Nistor, Histoire de la Bucovine*, Editions Humanitas, 1991, 454, (*P. dr. St. Slevaocă*).

CHRONIQUE ECCLESIASTIQUE

A. — L'ARCHEVECHE DE JASSY

Visite en Grèce faite par Son Excellence le Métropolite Daniel (*Archid. Timotei Aloanel*) ; Les travaux de l'Assemblée épiscopale (*Archim. Mitrofan Bălătuță*) ; La rentrée universitaire 1991-1992 à la Faculté de Théologie de Jassy ; Concert de cantiques de Noël à la Faculté de Théologie de Jassy (*P. Gh. Petruaru*).

B. — ARCHEVECHE DE SUCEAVA ET DE RĂDĂUȚI

Consécration de l'Eglise „L'ermitage Saint Daniil Sihastru“ Monastère de Putna (*Hierod. Teoflăct Ciobăncă*) ; A la veille de Noël à Suceava (*Diac. Vasile M. Demciuc*).

C. — EVECHÉ DE ROMAN ET DE HUȘI

Les travaux de l'Assemblé épiscopale ; Messes épiscopales (*Archid. Ilie Murărașu*).

